

JUBILEUSZOWA SESJA Z OKAZJI 25-LECIA ZAKŁADU ARCHEOLOGII MAŁOPOLSKI ORAZ VIII KONFERENCJA SPRAWOZDAWCZA Z PRAC WYKOPALISKOWYCH W POŁUDNIOWO-WSCHODNIEJ POLSCE

VIII konferencja sprawozdawcza ośrodka krakowskiego miała w br. specjalny charakter, przebiegała bowiem w dniach jubileuszu 25-lecia Zakładu Archeologii Małopolski IHKM PAN. Na uroczystą sesję, która odbyła się dnia 24 IV 1979 r. w Igołomi, przybyło liczne grono archeologów z całej Polski. Obecny był prof. dr Witold Hensel, dyrektor IHKM PAN, dawni i aktualni pracownicy Zakładu, przedstawiciele instytucji archeologicznych, reprezentanci władz krakowskiego Oddziału PAN, badacze nauk pokrewnych współpracujący z Zakładem Archeologii Małopolski.

Sesję zainaugurował prof. dr W. Hensel, który scharakteryzował wkład Zakładu Archeologii Małopolski w rozwój polskiej prehistorii. Następnie prof. dr hab. J. Machnik, dr J. Kruk, doc. dr hab. Z. Woźniak i dr H. Zoll-Adamikowa wygłosili referaty na temat głównych naukowych osiągnięć Zakładu. Po zamknięciu tej części obrad uczestnicy sesji zapoznali się z prezentowaną w rotundzie zabytkowego pałacu wystawą, obrazującą rezultaty badań wykopaliskowych i poszukiwawczych prowadzonych w latach 1954—1979 przez ZAM IHKM PAN. Uroczystym akcentem sesji było wręczenie pracownikom medali pamiątkowych 25-lecia IHKM PAN. Aktu wręczenia dokonał prof. dr W. Hensel. Po przerwie były pracownik ZAM, A. Wasilewicz, przedstawił serię „historycznych” już przeźroczy z badań stanowiska w Igołomi w 1953 i 1954 r. Jubileuszową sesję zakończył prof. dr W. Hensel, który, podsumowując obrady, podkreślił dużą wagę naukowych osiągnięć Zakładu i określił najważniejsze cele przyszłej działalności tej placówki.

W pierwszym dniu obrad konferencji sprawozdawczej (dn. 25 IV 79) wygłoszone zostały referaty z okresu paleolitu, neolitu i brązu. Autorem pierwszego komunikatu był mgr K. Sobczyk (Muzeum Archeologiczne, Kraków). Przedstawił on wyniki badań schyłkowopaleolitycznego kompleksu osadniczego ze stanowisk pracownianych w Brzoskwini-Krzemionkach. Pracownie, bazujące na krzemieniu jurajskim podkrakowskim, zlokalizowane były w obrębie klinów mrozowych. Z kolei dr M. Godłowska (Muzeum Archeologiczne, Oddział w Nowej Hucie) i dr E. Rook (Muzeum Archeologiczne, Kraków) scharakteryzowały rezultaty badań nad osadnictwem pradziejowym w Krakowie-Pleszowie na stanowisku 17. W roku 1978 kontynuowano prace wykopaliskowe w rejonie osady kultury lendzielskiej, grupy pleszowskiej oraz osady kultury ceramiki promienistej, grupy zesławicko-pleszowskiej. Badania prowadzone były przy aktywnym współudziale przyrodników kilku specjalności. Mgr J. Chochorowski (Uniwersytet Jagielloński) omówił wyniki badań na osadzie kultury pucharów lejkowatych i kultury badeńskiej w Kornicach, woj. Katowice. Autor zaprezentował również ciekawe wyposażenie grobu celtyckiego z tego stanowiska. W tej części obrad jako ostatni wystąpił mgr S. Lewandowski (Muzeum Okręgowe w Przemyślu). Omówił on badania Pracowni Archeologicznej PP PKZ, Oddział w Rzeszowie, podkreślając szczególnie

naukową wartość stanowiska kultury ceramiki wstęgowej rytej w Kormanicach, woj. Przemysł.

Po przerwie prof. dr hab. M. Gedl (Uniwersytet Jagielloński) wygłosił komunikat na temat wykopalisk na stanowisku z eneolitu i wczesnej epoki brązu we Włodzieninie, woj. Opole. Następnie mgr W. Szmukier (Pracownia Archeologiczna, Wawel) przedstawił wyniki prac wykopaliskowych w Obornikach Śląskich, woj. Wrocław. Rozkopano tam kurhan, wokół którego istniał dobrze zachowany kamienny krąg. Obiekt ten datowany jest na początek epoki brązu. Mgr A. Kogus i mgr A. Rachwaniec (Muzeum Archeologiczne, Oddział w Nowej Hucie) zreferowali wyniki badań w Krakowie-Pleszowie na stanowisku 17. Odkryto tam cmentarzysko złożone z 10 grobów ciałopalnych datowanych na V okres epoki brązu. Z kolei dr A. Krauss (Muzeum Archeologiczne, Kraków) omówił badania konserwatorskie prowadzone w 1977 i 1978 r. na cmentarzysku kultury łużyckiej w Baczynie, woj. Kraków, oraz w rejonie inwestycji związanych z budową autostrady Wschód—Zachód.

Na zakończenie pierwszego dnia konferencji mgr W. Morawski z Pracowni Archeologicznej w Igołomi omówił prace ratownicze przy budowie linii hutniczo-siarkowej oraz zaprezentował serię zdjęć lotniczych z dorzecza Nidzicy, Szreniawy i Dłubni, wykonanych w ramach programu naukowego Komisji Archeologicznej Oddziału PAN w Krakowie.

Drugi dzień obrad poświęcony był okresom młodszym do średniowiecza włącznie. Tematem pierwszego w tym dniu wystąpienia były wyniki badań wykopaliskowych w Kietrze, woj. Opole, zreferowane przez kierującego tymi pracami prof. dr. hab. M. Gedla (Uniwersytet Jagielloński). Mgr E. Zaitz (Muzeum Archeologiczne, Kraków) omówił badania powierzchniowe i sondażowe w Krakowie-Pychowicach. Zarejestrowano w tym rejonie 9 stanowisk, głównie z okresu wpływów rzymskich. Tematem komunikatu mgr A. Gruszczyńskiej (Muzeum Okręgowe w Rzeszowie) był szeroko już znany skarb ze Świlczy, woj. Rzeszów, związany z chatą datowaną na V w.n.e. O ostatnich badaniach Muzeum Narodowego w Kielcach wyczerpująco poinformował mgr Z. Pyzik. Po przerwie mgr A. Koperski (Muzeum Okręgowe, Przemysł) przedstawił wyniki prac na cmentarzysku staromazurskim i prahistorycznej osadzie w Przemysłu, ul. Rycerska. Na wzgórzu wawelskim w rejonie X odsłonięto rotundę jednoabsydową z 2 połowy XI w. n.e. Ważne to odkrycie zreferowali mgr M. Szewczyk i mgr W. Szmukier (Pracownia Archeologiczna, Wawel). Badania archeologiczne w pałacu Decjusza były przedmiotem omówienia mgr E. Zaitza. W trakcie prac natrafiono na wieżę obronną z XIV w.n.e., zbadano również nawarstwienia z okresu istnienia pałacu, XIV-XX w.n.e. Drugi dzień obrad zakończył mgr S. Kołodziejcki (Muzeum Archeologiczne, Kraków), który wygłosił dwa referaty. Pierwszy z nich poświęcony był badaniom wykopaliskowym na grodzisku w Janowiczkach, gm. Raclawice, drugi pracom archeologicznym na zamku średniowiecznym w Krościenku-Szczawnicy, woj. Nowy Sącz. Po wygłoszonych referatach wywiązała się dyskusja. Obrady podsumował prof. dr hab. J. Machnik podkreślając korzyści wynikające z tego rodzaju zgromadzeń. Szeroko informują one o wszystkich prowadzonych badaniach, jak również przyczyniają się do większej konsolidacji środowiska archeologicznego.

Zofia Liguzińska-Kruk